

MINISTER
INWESTYCJI I ROZWOJU

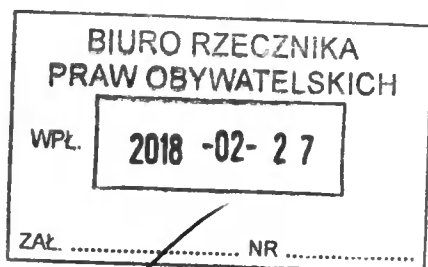
Warszawa, 20 lutego 2018 r.

RPW/13395/2018 P
Data: 2018-02-27

DM.3.643.2.2018.KR

Nk: 23484/18

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 stycznia br. (znak: IV.7216.19.2016/JS), przekazane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, w sprawie środków zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych w ramach obowiązującego w przeszłości systemu oszczędzania na mieszkanie, w tym rozszerzenia katalogu czynności uprawniających do wypłaty premii gwarancyjnej przy likwidacji książeczek mieszkaniowych, przekazuję wyjaśnienia.

Kwestia zobowiązań skarbu państwa wobec osób, które gromadziły środki na oszczędnościowych rachunkach mieszkaniowych, znajduje swoje odzwierciedlenie w prowadzonej polityce mieszkaniowej w postaci ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1779), a także corocznego zabezpieczania środków w budżecie państwa na refundację wypłaconych premii gwarancyjnych. Jak już wskazywano w piśmie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 21 lutego 2017 r. (znak: DM.III.642.4.2017.KR) wnioski płynące z analizy danych odnoszących się do liczby likwidowanych książeczek i średniej wysokości wypłacanej premii, w minionych latach stawały się impulsem do podejmowania inicjatyw legislacyjnych mających na celu dostosowanie istniejących przepisów do potrzeb zróżnicowanej grupy posiadaczy książeczek.

Biorąc pod uwagę kwestię rozszerzenia katalogu wydatków, na podstawie których można ubiegać się o premię gwarancyjną, zgodnie z Narodowym Programem Mieszkaniowym po wprowadzeniu kluczowych rozwiązań realizujących program „Mieszkanie+”, rozważane było dotychczas przez byłe Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa podjęcie inicjatywy legislacyjnej w tym zakresie w ramach ustawy poprawiającej funkcjonowanie programu termomodernizacji i remontów. Stosownie do tych założeń, zgodnie z Narodowym Programem Mieszkaniowym, poszerzony katalog rozwiązań dotyczących możliwości likwidacji książeczki z prawem do premii refundowanej ze środków budżetu państwa uwzględniałby w tym kontekście nowe możliwości dotyczące wydatków remontowych i termomodernizacyjnych związanych z oszczędnościami w zużyciu energii, mając na uwadze nie tylko zmniejszanie kosztów związanych z użytkowaniem mieszkania, ale również ograniczanie szkodliwych dla zdrowia emisji pochodzących z sektora komunalno-bytowego (wymiana pieców).

Odnosząc się do uwagi Pana Rzecznika dotyczącej koncepcji włączenia właścicieli książeczek mieszkaniowych do nowych form wspierania rozwoju mieszkalnictwa, należy wyjaśnić, że Narodowy

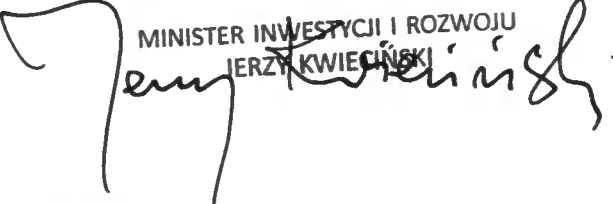
Program Mieszkaniowy wskazał jedynie na zamiar uwzględnienia przez rząd potrzeb i problemów właścicieli książeczek mieszkaniowych w podstawowym pakiecie działań mieszkaniowych jakim jest „Mieszkanie+”. Powyższe wynika z faktu, że książeczki mieszkaniowe podlegają dziedziczeniu lub cesji, więc można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że istotna część dzisiejszych właścicieli książeczek to nie osoby oszczędzające 30-40 lat w starym systemie PRL, tylko kolejne pokolenia, w tym ludzie stosunkowo młodzi, będący w szczególnym stopniu adresatami nowych instrumentów wsparcia.

Natomiast w kwestii spadającej średniej wypłacanej kwoty premii gwarancyjnej należy wyjaśnić, że przeciętne wyższe kwoty w przeszłości wynikały z faktu likwidowania książeczek w względnie odległych okresach otwarcia rachunku. W ich przypadku kwota premii była znacząco wysoka. Nie dotyczy to natomiast rachunków o stosunkowo krótkim okresie oszczędzania, zakładanych w ostatnich latach przed bankructwem systemu PRL (wg danych z 2008 r. liczba czynnych rachunków założonych w latach 1965-1985 stanowiła 30,3% wszystkich rachunków, a liczba rachunków założonych w latach 1986-1990 aż 69,7%) – a tych w strukturze likwidowanych książeczek jest w ostatnich latach coraz więcej. Stanowi to podstawową przyczynę spadku kwot wypłacanych jednostkowo premii. Natomiast trzeba podkreślić, że nie jest to powód do niepokoju, ponieważ parametry wpływające na wysokość premii wskazują tendencję rosnącą (wskaźnik ceny 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w okresach kwartalnych). Tak więc dla każdej danej książeczki mieszkaniowej premia, w przypadku zlikwidowania tej książeczki później, niż to zostało faktycznie dokonane, byłaby co do zasady niemal zawsze wypłacona w wyższej wysokości.

Reasumując, problematyka wkładów zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych jest przedmiotem uwagi resortu i aktualnie rozważane są różne koncepcje zmierzające do rozwiązania tej kwestii, biorąc pod uwagę zróżnicowane potrzeby właścicieli książeczek, a także konieczność określenia horyzontu czasowego wydatkowania środków budżetowych na ten cel. Jednocześnie należy zauważyć, że polityka mieszkaniowa państwa jest priorytetowym celem rządu. W konsekwencji, w najbliższym czasie zostaną ustalone nowe kierunki realizacji istotnych dla segmentu mieszkalnictwa działań. Wiodącą rolę w tym zakresie będzie miała powołana w dniu 29 stycznia br. Rada Mieszkalnictwa, której przewodniczy Prezes Rady Ministrów. Wydawane przez nią rekomendacje mają przyczynić się do usprawnienia dotychczasowej realizacji Narodowego Programu Mieszkaniowego, skutkując w konsekwencji poprawą dostępności mieszkań w Polsce.

Z powierzeniem,

MINISTER INWESTYCJI I ROZWOJU
JERZY KWIECIŃSKI

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (znak: SPRM.219.5.1.2018.AD)

MINISTERSTWO
INWESTYCJI I ROZWOJU
00-928 Warszawa, ul. Chałubińskiego 4/6

D14.3.643.2.2018.KR

NK: 23484/18

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2018 -02- 27

ZAL. .... NR .....

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 17

00-090 Warszawa